

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
7 februari 2001	PO/LGF/01/9023		6 maart 2001
Onderwerp		Doorkiesnummer	
vragen van het lid Smits			

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Smits (PvdA) van uw Kamer inzake intensieve onderwijskundige begeleiding.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2000105980.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Smits (PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mw. Adelmund, over intensieve onderwijskundige begeleiding (ingezonden 6 februari 2001, kenmerk 2000105980).

1.

Ik heb kennis genomen van de publicatie in het blad Echo, waarin gemeld wordt dat 250 gehandicapte kinderen niet naar school zouden gaan. Naar aanleiding van dit bericht is aan de SWOZ in Amsterdam gevraagd om een nadere toelichting op deze melding. Op 2 maart is een korte toelichtende brief van de directeur van de SWOZ ontvangen. In deze brief wordt gemeld dat de groep kinderen met een verstandelijke handicap die in Amsterdam niet naar school gaat in drie delen uiteen valt:

1. Allereerst gaat het om de groep van 157 kinderen die nu op een van de SWOZ Kinderdienstencentra zijn geplaatst.
2. Daarnaast gaat het om een groep van 25 leerlingen die voor plaatsing in een dergelijk centrum op de wachtlijst staan.
3. In de derde plaats gaat het om een voor SWOZ onbekend aantal kinderen op de wachtlijst van het ZMLK-onderwijs in Amsterdam.

In de brief geeft de SWOZ als haar inschatting dat de oorzaak van het feit dat deze kinderen niet deelnemen aan het speciaal onderwijs gezocht moet worden in een tweetal factoren:

In de eerste plaats wijst de SWOZ erop dat er landelijk een zekere mate van differentiatie bestaat in de toelating voor het ZMLK-onderwijs. Gemiddeld genomen ligt de ondergrens bij een ontwikkelingsniveau van ca. 2 jaar. Op grond van de SWOZ-ervaringen wordt in Amsterdam een ondergrens gehanteerd van 2,5 jaar. Dit betekent dat een groep Amsterdamse kinderen niet wordt toegelaten tot het ZMLK-onderwijs waar dit elders in het land wel gebeurt.

In de tweede plaats stelt de SWOZ vast dat de Amsterdamse scholen een uiterst terughoudend beleid voeren als het gaat om de toelating van kinderen met een verstandelijke handicap en een gedragsstoornis. Ook hier stelt de SWOZ vast dat de scholen in andere delen van het land een ruimer toelatingsbeleid hanteren dan in Amsterdam het geval is. Samenvattend, schrijft de SWOZ, lijken de scholen in Amsterdam aan een terughoudender toelatingsbeleid vast te houden dan in de rest van het land. Om deze reden worden in verhouding meer Amsterdamse kinderen van onderwijs uitgesloten dan elders het geval.

In reactie op deze toelichting kan ik u nog het volgende berichten.

De inspectie voert op dit moment een onderzoek uit naar de omvang van de plaatsingslijsten en de onderzoekslijsten bij de (v)so-scholen. Op grond van de beschikbare gegevens staan er bij de Amsterdamse so-ZMLK-scholen 4 kinderen op een

plaatsingslijst (medio januari 2001) en 45 kinderen op een onderzoekslijst. De inspectie is nog doende om het onderzoek af te ronden en zoveel mogelijk leerlingen geplaatst te krijgen.

Volgens de inspectie blijkt uit de schoolplannen van de so-ZMLK-scholen dat zij inderdaad bij de toelating uitgaan van een minimale ontwikkelingsleeftijd van ca. 2,5 jaar. De inspectie heeft geen indicatie dat de aanwezigheid van gedragsproblemen leidt tot terughoudendheid bij de toelating tot deze so-ZMLK-scholen.

Op grond van de ervaringen die zijn opgedaan in het traject voor de ontwikkeling van indicatiecriteria voor de leerlinggebonden financiering heb ik, anders dan de SWOZ, niet de indruk dat het toelatingsbeleid van de Amsterdamse ZMLK-scholen afwijkt van het beleid van de meeste ZMLK-scholen in het land wat betreft het hanteren van een ondergrens. Het gegeven dat de meeste ZMLK-scholen kinderen met een zeer ernstige verstandelijke handicap nu niet toelaten is aanleiding om nu projecten te starten die tot doel hebben ook voor deze kinderen een onderwijsaanbod te ontwikkelen. In deze projecten werken de ZMLK-scholen en de KDC's samen. Over de voortgang van deze projecten heb ik u geïnformeerd in de voortgangsrapportage LGF, die ik u bij de brief van 14 december 2000 heb gestuurd.

2.

Zoals uit het antwoord op de eerste vraag blijkt, verblijven 157 kinderen op één van de instellingen van de SWOZ.

3.

Ik heb kennis genomen van de brief van de Stichting Consulenteenteam. Over de problematiek die de Stichting in de brief signaleert heeft in februari een gesprek plaatsgevonden tussen de Stichting, de inspectie primair onderwijs en de inspectie voor volksgezondheid. In dit overleg is gebleken dat er niet zonder meer sprake is van 20 kinderen die niet naar school gaan. In het overleg is afgesproken dat door de deelnemers aan het overleg een nader onderzoek gedaan zal worden naar het exacte aantal kinderen dat niet naar school gaat en de redenen hiervan. Ik verwacht dat dit nader onderzoek binnen enkele weken afgerond kan zijn. Zodra de uitkomsten van het onderzoek beschikbaar zijn, zal ik u hierover informeren.

4/5/6.

In het hiervoor genoemde nadere onderzoek zal onderzocht worden welke leerlingen in een zorginstelling verblijven en om welke redenen zij geen onderwijs volgen. Ook zal worden nagegaan hoe leerlingen na een intensievere persoonlijke begeleiding wel naar school kunnen gaan. Op grond van de uitkomsten van het onderzoek zal ik bezien of de ervaringen die hier zijn

opgedaan van betekenis zijn in andere situaties.

7.

Ja.

8.

Op grond van artikel 14, eerste lid, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie heeft eenieder recht op onderwijs, alsmede op toegang tot beroepsopleiding en bijscholing. Dit artikel is geïnspireerd op artikel 2 van het aanvullend protocol bij het EVRM, waarin staat dat niemand het recht op onderwijs mag worden ontzegd. Hoewel dit niet rechtstreeks uit de bewoordingen van deze bepalingen voortvloeit, mogen de termen "eenieder" en "niemand" niet zo stringent worden uitgelegd, dat aan dit recht in het geheel geen beperkingen zouden mogen worden gesteld. Als zeer ernstig verstandelijk gehandicapte kinderen niet in staat zijn om onderwijs te volgen, kan niet worden gevegd dat zij ook daadwerkelijk naar school gaan (vgl. artikel 5, onder a, Leerplichtwet).

Ingevolge de "Standard rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities", die overigens evenmin als het Handvest een juridisch bindende werking hebben, moet er naar worden gestreefd gehandicapten dezelfde mogelijkheden te bieden als andere personen. Dit uitgangspunt onderschrijf ik volledig.

9.

Ik ben bereid in aanvulling op het lopende onderzoek van de inspectie bij de (v)so-scholen te onderzoeken hoeveel verstandelijk gehandicapte kinderen in Nederland op dit moment geen onderwijs ontvangen en om welke reden. Dit betreft enerzijds de zeer ernstige verstandelijk gehandicapte leerlingen die nu in de regel in KDC's zijn opgenomen en de lichter verstandelijk gehandicapten met ernstige gedragsproblematiek. In overleg met het Ministerie van VWS zal een onderzoeksaanpak worden uitgewerkt.

10.

In het kader van de leerlinggebonden financiering wordt een systeem van indicatiestelling ingevoerd waarmee het recht op onderwijs voor gehandicapte kinderen objectief kan worden bepaald. Scholen kunnen kinderen dan niet meer weigeren om de reden dat zij niet aangewezen zouden zijn op speciaal onderwijs. Scholen in een regionaal expertisecentrum (REC) zullen ervoor moeten zorgen dat het onderwijsvoorzieningsniveau binnen het REC toereikend is om alle geïndiceerden een plaats te geven in het onderwijs.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur

en Wetenschappen

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)